

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Jana Šmakala ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor** pro účely místního referenda ve statutárním městě Karlovy Vary, jednající zmocněncem Ing. O. Ř., X, X, právně zastoupeného Mgr. Pavlem Rusevem, advokátem, K Přehradě 319/34, 360 07 Karlovy Vary,

proti
odpůrci: **Statutární město Karlovy Vary**, IČ 002547657, Moskevská 2035/21, 360 01 Karlovy Vary,

o návrhu ze dne 26. 7. 2021 na určení, že návrh na konání místního referenda ve statutárním městě Karlovy Vary k otázce: *„Jste pro obnovu historické Vřídelní kolonády architektů F. Fellnera a H. Helmera a pro ukončení oprav havarijního stavu současné Vřídelní kolonády z roku 1975?“*, nemá nedostatky,

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

- 1. Návrhem ze dne 26. 7. 2021, Krajskému soudu v Plzni doručeným téhož dne, se navrhovatel domáhal určení, že jeho návrh na konání místního referenda ze dne 6. 4. 2021, ve znění jeho doplnění ze dne 16. 6. 2021, nemá nedostatky.
- 2. Provádění místního referenda je upraveno zákonem č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“ nebo „ZMR“).

[II] Návrh

- 3. Navrhovatel připomněl, že dne 6. 4. 2021 byl odpůrci doručen jeho návrh na konání místního referenda (dále jen „Návrh“). Výzvou ze dne 21. 4. 2021 jej odpůrce vyzval k odstranění nedostatků Návrhu. Ten byl shledán vadným v oblasti nedostatků podpisových listin, neplatné adrese člena přípravného výboru a nedostatečně kvalifikovaném odhadu nákladů na realizaci rozhodnutí přijatého v místním referendu a

způsobu jejich úhrady z rozpočtu statutárního města. Podáním ze dne 16. 6. 2021 navrhovatel reagoval na výzvu ze dne 21. 4. 2021. Odpůrce následně vydal dne 29. 6. 2021 další výzvu (dále jen „Výzva“), ve které konstatoval, že podáním ze dne 16. 6. 2021 byly navrhovatelem odstraněny všechny nedostatky konstatované ve výzvě ze dne 21. 4. 2021 s výjimkou nedostatečného počtu platných podpisů na podpisových listinách. Odpůrce vyzval navrhovatele k odstranění vytýkaných vad do dne 25. 8. 2021.

4. Žalobce s Výzvou nesouhlasil, což odůvodnil následovně.
5. Jedinou tvrzenou vadou Návrhu je podle odpůrce opakované použití podpisových listin č. 1 až 208, které je podle jeho názoru nepřipustné. Odpůrce uvádí, že pokud byly tyto listiny použity při hlasování v místním referendu v roce 2018, byly již „zkonsumovány“ a jejich opětovné použití není možné. Svůj závěr odpůrce podporuje příměry z volební oblasti.
6. Zákon o místním referendu opětovné použití podpisových listin nijak neupravuje a tato otázka není řešena ani v komentářové literatuře. Judikatura klade důraz na zachování totožnosti členů přípravného výboru jakožto garantů přípravy referenda a totožnosti předmětu referenda vyjádřeného předloženou otázkou. Blíže se k opakovanému použití podpisových listin vyjádřil Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 8. 9. 2014, č.j. 40A 7/2014-44, ve kterém mj. uvedl: *„Pokud zůstává zachována totožnost otázky navržené k rozhodnutí v místním referendu a totožnost přípravného výboru, který usiluje o podání návrhu na konání místního referenda, a nedošlo v mezidobí mezi prvním a opakovaným návrhem na konání místního referenda k podstatné změně relevantní právní úpravy (tedy právní úpravy regulující problematiku místního referenda či problematiku skutečnosti, které se týká navrhovaná otázka) ani skutečností relevantních pro položenou otázku, je možno archy obsahující podpisy oprávněných osob použít jako přílohu k návrhu na konání místního referenda i opakovaně (§ 10 odst. 2 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu).“* Nutno dodat, že Krajský soud v Ústí nad Labem posuzoval situaci, kdy podpisové listiny byly poprvé použity pouze pro posouzení návrhu na konání místního referenda z hlediska jeho bezvadnosti. Byť není případ posuzovaný Krajským soudem v Ústí nad Labem absolutně přílehlý, je možné použít jeho stěžejní závěry i na projednávanou věc. Soud stanovil čtyři podmínky, jejichž splnění umožňuje učinit závěr, že vůle podpisujících trvá a proto je možné jejich podpis použít opětovně i s odstupem několika let, a to a) musí být zachována totožnost přípravného výboru; b) musí být zachována totožnost otázky; c) nesmí dojít k podstatné změně právní úpravy; d) nesmí dojít k podstatné změně skutečností relevantních pro položenou otázku.
7. Při kontrole splnění výše uvedených podmínek je potřeba vycházet z údajů návrhu na konání místního referenda z roku 2017 v porovnání se současným stavem. Není možné zjistit, kdy byly podpisové listiny č. 1 – 208 podepsány, proto bude nutné za relevantní datum považovat den 2. 8. 2017, kdy byl návrh na konání místního referenda v roce 2017 odpůrci poprvé předložen.
8. Stran totožnosti přípravného výboru navrhovatel konstatoval, že přípravný výbor je čtyřčlenný a jeho složení se od zahájení příprav veškerých dokumentů v roce 2017 nijak nezměnilo, pouze u Ing. V. B. došlo ke změně adresy krátce před podáním Návrhu v roce 2021. Totožnost přípravného výboru je zachována.
9. Stran totožnosti otázky navrhovatel uvedl, že otázka nebyla změněna a stále zní *„Jste pro obnovu historické Vřídelní kolonády architektů F. Fellnera a H. Helmera a pro ukončení oprav*

havarijního stavu současné Vřídelní kolonády z roku 1975?“. Totožnost otázky je zachována.

10. Co do změny právní úpravy navrhovatel připomněl, že v mezidobí od roku 1917 byl ZMR novelizován pouze jednou, a to zákonem č. 38/2019 Sb., který do ZMR doplnil pasáže upravující souběh místního referenda a voleb nebo krajského referenda a jejich organizaci. Tyto pasáže upravily pravidla pro konání samotného referenda, nikoliv jeho přípravy. Úprava podmínek, jejichž splnění je nezbytné pro zahájení místního referenda, zůstala nedotčena. Ke skutkovým okolnostem projednávané věci je potřeba dodat, že referendum konané v lednu 2018 splnilo požadavek na potřebný počet 25 % oprávněných osob hlasujících „ano“, avšak chyběl předepsaný počet oprávněných osob, které se referenda zúčastnily. Referenda se zúčastnilo 34,22 % osob, zatímco zákon požadoval 35 % (zbývalo 294 osob). Změna zákona a povinnost konání referenda ve stejných místnostech jako hlavní volby je velmi podstatná právě pro míru účasti v referendu. Při referendu v lednu 2018 vznikl problém organizace hlasování, kdy se v místním referendu hlasovalo často na jiných místech než ve volbách a oprávněné osoby měly v mnoha případech problém místo pro hlasování najít. Změna zákona je proto dalším důvodem pro požadavek opakování referenda, protože jeho výsledky budou více odpovídat skutečné vůli občanů obce. Navrhovatel byl toho názoru, že při opakovaném referendu bude kvóta 35 % bezpečně splněna. Nedošlo k podstatným změnám právní úpravy. Drobná změna zákona naopak pomáhá odstranit nedostatky v organizaci referenda, které se projevíly právě při prvním referendu v roce 2018, a tudíž je logický požadavek na jeho opakování.
11. Ve vztahu ke změně skutečností relevantních pro položenou otázku navrhovatel konstatoval, že celkové znění otázky je složeno ze dvou podotázek. V případě první podotázky vztahující se k možnosti obnovy historické Vřídelní kolonády F. Fellnera a H. Helmera nemohlo ke změně skutečností dojít, protože je pouze odkazováno na historickou budovu. V případě druhé podotázky má být rozhodováno o ukončení oprav havarijního stavu současné Vřídelní kolonády z roku 1975. Opravy Vřídelní kolonády stále trvají, proto může dojít k jejich ukončení. I tato podotázka je stále relevantní a aktuální a nedošlo ke změně souvisejících skutečností.
12. Problém stále není vyřešen. Situace ohledně budovy kolonády z roku 1975 se nezměnila, trvá. Vřídlo stále tryská provizorně před budovou kolonády a město stále degradující budovu opravuje. K ukončení 2. etapy oprav má dle vyjádření vedení města dojít v roce 2022. Následně mají opravy pokračovat dalšími etapami. I v roce 2021 je proto otázka formulovaná přípravným výborem stejně aktuální. Nutno dodat, že veškeré opravy Vřídelní kolonády z roku 1975 jsou považovány za provizorní a nepočítá se s tím, že by tato budova kolonády byla definitivní variantou. Nedošlo ke změně skutečností relevantních pro položenou otázku. V projednávané věci jsou splněny všechny výše uvedené podmínky.
13. Odpůrce svůj názor o naplnění vůle a konzumaci listin nijak neodůvodňuje, ani neuvádí žádnou úvahu *de lege lata*. Pojmy „konzumace listin“ nebo „naplnění vůle“ zákon o místním referendu neobsahuje. Z textace zákona lze dovodit, že smyslem podmínky o podpisech 10 % oprávněných voličů je především ověřit, zda je dané téma hodno místního referenda. Osoby podepisující petiční arch prostě jen souhlasily s konáním referenda a tím doložily, že vnímají dané téma jako důležité. Svojí vůli pak projeví až při vlastním hlasování. Podpisové listiny předložené k Návrhu neobsahují údaj o tom, že by se podepsané osoby domáhaly konání právě jednoho místního referenda. Na absenci ustanovení o možném znovupoužití podpisových listin v ZMR lze nahlížet tak, že zákon takový postup nezakazuje, či dokonce takový postup předpokládá. Ustanovení § 7 písm.

h) zákona o místním referendu výslovně presumuje opakované konání místního referenda v téže věci ve stanoveném odstupu dvou let. ZMR nikde neuvádí, že by v téže věci muselo dojít k předložení nových podpisů, případně k předložení podpisů jiných oprávněných osob, než jsou ty, které podepisovaly podpisové listiny pro účely prvního referenda.

14. Nastalou situaci nelze srovnávat s peticemi na podporu prezidentských kandidátů a kandidátních listin nezávislých kandidátů ve volbách do zastupitelstev obcí, jak činí odpůrce, protože ZMR upravuje věc odlišně. Ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů, i § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů, požadují, aby v záhlaví petice na podporu kandidátní listiny byl vždy uveden rok konání voleb. Rok konání voleb je tedy postaven na roveň dalším podstatným údajům, jako jsou jméno a příjmení kandidáta na prezidenta, název volební strany a obce nebo složení přípravného výboru pro místní referendum a otázka, která má být předmětem referenda. Platnost podpisu petice podle těchto zákonů je tak omezena na konkrétního kandidáta či volební stranu a konkrétní volby konané v určitém roce. ZMR nevyžaduje uvedení konkrétního data nebo časového úseku na podpisové listině. Platnost podpisů na těchto listinách proto není časově omezena. A s opakováním referenda zákon počítá.
15. Navrhovatel doplnil, že výše uvedený výklad opakovaného použití neumožňuje absurdní závěry nekonečné platnosti a používání stále stejných podpisů. Při každém posuzování návrhu na konání místního referenda dochází k opětovnému ověření každého podpisu i návrhu jako takového. Vzhledem ke změnám v obyvatelstvu (stěhování, úmrtí, změna jména atd.) není možné používat stále stejné listiny, ale při opakovaném referendu je nezbytné úbytek oprávněných osob nahradit novými osobami, tak aby byla splněna 10 % kvóta k aktuálnímu návrhu na konání referenda. Kromě toho, návrh jako celek není limitován pouze oprávněností podpisující osoby, ale také výše uvedenými kritérii, které vymezil Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 8. 9. 2014, č.j. 40 A 7/2014-44.
16. Úspěšné referendum je v podmínkách Karlových Varů možné pořádat pouze s parlamentními či prezidentskými volbami, kdy je dostatečná volební účast (např. v komunálních volbách 2018 byla účast jen 37,61 %). Opakování referenda je dále možné jen tehdy, souhlasí-li s tím celý přípravný výbor, a pokud se nezměnily podmínky ohledně daného tématu. To je v komunálních problémech poměrně výjimečné, jelikož komunální problémy většinou mají určitý vývoj a v období několika let u nich nastává nějaký posun. Např. v otázkách staveb obchvatů mohou být vydána určitá rozhodnutí, schválen územní plán apod. I v otázce Vřídelní kolonády mohl proběhnout nějaký posun, např. mohla být vypsaná architektonická soutěž, jejíž konání schválilo už minulé zastupitelstvo, mohly být dokončeny opravy nebo mohla být současná kolonáda zdemolována. Navzdory poměrně dlouhému mezidobí ale k žádnému posunu nedošlo, město stále pokračuje v opravách a vřídlo nadále tryská na provizorním místě. Dochází tedy k souběhu několika věcí, díky kterým je opakování referenda možné a otázka položená v referendu je stále aktuální. Proto i obavy z nekonečného opakování referenda o stejném tématu jsou zbytečné, jelikož dříve či později musí dojít ke změně některého z předpokladů konání referenda, a jeho opakování tak nebude možné či zcela pozbude smyslu.
17. Podle odpůrce je pro úspěšné podání návrhu na konání místního referenda potřeba 3 646 podpisů oprávněných osob. Nejedná se o nijak malý počet a je potřeba přihlížet k tomu, že možnosti přípravného výboru jsou omezené. Minulého místního referenda se zúčastnilo více než dvanáct tisíc voličů, z nichž více než devět a půl tisíce (25 % všech oprávněných voličů) hlasovalo kladně. Z toho je zřejmé, že předložená otázka obyvateli

obce rezonuje a mají zájem na jejím řešení. Lze proto předpokládat, že drtivá většina případných opětovně sbíraných podpisů by byla stejných oprávněných osob jako na podpisových listinách z roku 2017. Opětovné sbírání podpisů by proto bylo pouze časově a finančně náročnou formální záležitostí. Jelikož se v projednávané věci žádná z okolností podle § 11 odst. 1 ZMR nezměnila, lze mít za to, že podpisové listiny (byť i starší) lze použít i pro opakované referendum.

18. Navrhovatel dále uvedl, že přílohou Výzvy je seznam chyb v podpisových listinách s uvedením čísla listu, pořadí na listu a důvodu nezapočítání podpisu na petici k návrhu na referendum. Důvody nezapočítání uvedené odpůrcem jsou ve většině nedostatečně odůvodněné. Pokud je jako důvod uvedeno „není oprávněnou osobou“, není zřejmé, z jakého důvodu považuje žalovaný osobu za neoprávněnou. Navrhovatel proto není schopen učinit ani základní úvahu o tom, zdali jsou závěry odpůrce správné a vyřazení podpisů bylo oprávněné. Za dostatečné odůvodnění by navrhovatel považoval, pokud by jako důvod bylo uvedeno např. „zemřel/a“ nebo „odstěhoval/a se (mimo obec)“ apod. Uvedení důvodu, že „není oprávněnou osobou“ je nepřezkoumatelné. Navrhovatel proto z opatrnosti navrhl, aby soud přezkoumal seznam chyb v podpisových listinách a konstatoval, že ani v tomto rozsahu nemá návrh na konání místního referenda nedostatky.
19. Závěrem navrhovatel zdůraznil, že konání místního referenda mohou podporovat nejen oprávněné osoby, které jsou rozhodnuty vyslovit se kladně k předkládaným otázkám, ale konání referenda mohou podporovat i oprávněné osoby, které se chtějí výslovně vymezit k předkládaným otázkám negativně. Podpis na podpisové listině tak v žádném případě nelze vykládat jako předběžné vyjádření názoru k otázkám navrhovaným k rozhodování v místním referendu. Diskuse o problematice a budoucnosti Vřídelní kolonády stále pokračuje. Místní referendum je proto navrhovatelem stále více vnímáno jako nejvhodnější nástroj pro rozhodnutí o tomto zásadním a dlouhotrvajícím problému města.

[III] Vyjádření odpůrce

20. Odpůrce se k návrhu vyjádřil v podání ze dne 12. 8. 2021. Stran skutkového stavu konstatoval, že k Návrhu byla přiložena podpisová listina čítající 226 kusů podpisových archů. Přílohu nově podaného návrhu na vyhlášení místního referenda tvoří především původní podpisové archy z roku 2017, které si navrhovatel vyžádal a s předávacím protokolem převzal zpět na Magistrátu města Karlovy Vary dne 8. 11. 2017, pro účely podání návrhu ke Krajskému soudu v Plzni. Na základě následného rozhodnutí Krajského soudu v Plzni bylo místní referendum vyhlášeno a ve dnech 12. a 13. 1. 2018 uskutečněno. Originály podpisových listin byly soudem vráceny zmocněnci navrhovatele. Tyto podpisové archy byly původně připojeny v roce 2017 k návrhu na konání místního referenda, které uvádělo náklady na obnovu historické Vřídelní kolonády okolo 250 milionů Kč, na rozdíl od současného návrhu, který předpokládá náklady na obnovu historické Vřídelní kolonády okolo 400 milionů Kč. Podpisové listiny z roku 2017, ač jejich účelu pro vyhlášení a konání místního referenda bylo dosaženo v roce 2018, jsou nyní použity opětovně. Na většině z listin je v záhlaví uvedeno, že referendum je navrženo ve dnech konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017.
21. Původní podpisy z roku 2017 na arších číslo 1 - 208 nebyly zahrnuty do přezkumu počtu podpisů oprávněných osob podporujících podání návrhu na vyhlášení opakování místního referenda v téže věci, za zásadně jiných podmínek a za odlišných nákladů na realizaci

výsledků referenda. Referendum podložené těmito podpisy a podpisovými archy proběhlo, čímž byla vůle oprávněných osob k podpoře tohoto referenda v roce 2018 fakticky naplněna a občané se svým hlasováním k otázce položené v referendu již vyjádřili.

22. Přezkumu byly z výše uvedených důvodů podrobeny pouze nově dodané podpisy na arších 209 - 223, které byly doplněny na původní petiční archy, a podpisy na archu 225 a 226, jež obsahují jen nové podpisy - byť na původních tiskopisech. Na archu 224 nejsou žádné nové podpisy. Magistrát města Karlovy Vary, jako orgán odpůrce, na základě § 12 odst. 1 zákona o místním referendu posoudil předložený návrh a přiloženou podpisovou listinu s tím, že shledal návrh vadným v oblastech nedostatků podpisových listin, neplatné adresy člena přípravného výboru a nedostatečně kvalifikovaného odhadu nákladů na realizaci rozhodnutí přijatého v místním referendu a způsobu jejich úhrady z rozpočtu statutárního města. Proto dne 21. 4. 2021 vyzval navrhovatele k odstranění nedostatků Návrhu na konání místního referenda. Dne 16. 6. 2021 bylo Magistrátu města Karlovy Vary doručeno podání označené jako „Odpověď na výzvu k odstranění nedostatků návrhu na konání místního referenda“ (dále jen „Odpověď“), kterou podal navrhovatel zastoupený zmocněncem. Navrhovatel v rámci Odpovědi odstranil nedostatky v podobě neplatné adresy člena přípravného výboru a nedostatečně kvalifikovaného odhadu nákladů na realizaci rozhodnutí přijatého v místním referendu. Vadou Návrhu, která nadále nebyla v rámci Odpovědi odstraněna, je nedostatečný počet platných podpisů na podpisových arších. Z předložených 226 podpisových archů je, po prověření oprávněných osob v základním registru obyvatel a informačním systému evidence obyvatel, započitatelných a uznatelných 213 podpisů. Přílohu nově podaného návrhu tvoří nadále především původní podpisové archy z roku 2017. Dne 29. 6. 2021 byl navrhovatel opětovně vyzván k odstranění vad Návrhu na vyhlášení místního referenda. Na opětovnou výzvu již navrhovatel nereagoval.
23. Odpůrce zopakoval, že je skutečně toho názoru, že použití podpisových listin v předmětném, nyní řešeném, Návrhu na vyhlášení místního referenda není přípustné, ale není to z toho důvodu, jak uvádí navrhovatel, že byly tyto podpisové listiny použity pro vyhlášení místního referenda v roce 2018, ale proto, že na základě těchto podpisových listin došlo k vyhlášení místního referenda, čímž byla vůle oprávněných osob, které se podepsaly na podpisové listiny, naplněna.
24. Stran navrhovatelem odkazovaného usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 9. 2014, č.j. 40 A 7/2014-44, odpůrce uvedl, že navrhovatel necitoval právní větu z onoho usnesení kompletní. Část právní věty, kterou navrhovatel nezmínil, zní takto: „*V důsledku toho, je umožněno přípravnému výboru následně pokračovat ve sběru podpisů i v případě, že by jeho návrhu na konání místního referenda nemohlo být vyhověno v důsledku malého počtu akceptovatelných podpisů oprávněných osob.*“ Odpůrce souhlasil s navrhovatelem, že tento judikát není absolutně přílehlavý, a to právě z toho důvodu, že v jím posuzovaném případě nedošlo k vyhlášení místního referenda a již jednou projevená vůle k vyhlášení místního referenda nebyla respektována.
25. V nyní řešeném případě k vyhlášení místního referenda došlo, vůle oprávněných osob byla respektována, naplněna a místní referendum se konalo v lednu roku 2018. Tato skutečnost je zcela zásadní odlišností od situace řešené Krajským soudem v Ústí nad Labem a již z tohoto důvodu byl odpůrce toho názoru, že věc souzenou Krajským soudem v Plzni netřeba posuzovat prizmatem testu čtyř podmínek, jelikož v nyní řešeném případě se na základě původních podpisových listin místní referendum konalo, a vůle

oprávněných osob ke konání místního referenda tím byla naplněna a slovy odpůrce „zkonzumována“. Pokud by tomu tak nebylo, vyjadřovaly by oprávněné osoby prakticky takovou vůli, že se každé dva roky může na základě jejich podpisů konat místní referendum o totožné otázce, přičemž nemohou podporu konání opakovaných referend vzít zpět. Dle odpůrcova názoru, oprávněná osoba jedním podpisem vyjadřuje vůli ke konání jednoho místního referenda. Pokud dojde ke konání takového místního referenda, je tento podpis „spotřebován“ a k novému konání místního referenda je potřeba jeho nového podpisu. Úvaha navrhovatele, že oprávněné osoby nikde netvrdí, že se domáhají pouze jednoho referenda, je dle názoru odpůrce mylná.

26. Odpůrce konstatoval, že si je vědom skutečnosti, že navrhovatelem uvedený výklad neumožňuje absurdní závěry nekonečné platnosti a používání stejných podpisů, jelikož každá oprávněná osoba z podstaty věci *dies certus an incertus quando* zemře, ale umožňuje zcela konkrétní závěry o tom, že podpis oprávněné osoby, která svůj podpis např. učinila v roce 2017 ve svých 18 letech a bude oprávněným voličem dalších 60 let, kdy ve svých 88 letech zemře (po tuto dobu nezmění trvalý pobyt ani jinak nepozbyde statut oprávněné osoby) může být použit, bez možnosti oprávněné osoby na změnu názoru, pro návrh na konání 30 referend o totožné otázce. S takto absurdní interpretací odpůrce nesouhlasil.
27. Pokud by i přes výše uvedené dospěl soud k názoru, že je ve vztahu k otázce započtení podpisů z původních podpisových listin nutno provést test čtyř podmínek, souhlasil odpůrce s tím, že je zachována totožnost přípravného výboru, totožnost otázky a nedošlo k podstatné změně právní úpravy. Názor, se kterým však odpůrce nesouhlasil, je tvrzení navrhovatele, že nedošlo k podstatné změně skutečností relevantních pro položenou otázku. Naopak, dle odpůrcova názoru došlo k velmi podstatným změnám skutečností relevantních pro položenou otázku.
28. V mezidobí od podání prvního návrhu na konání místního referenda v roce 2017 se podstatně změnilo mnoho skutečností, které zcela jistě mohou ovlivnit postoj oprávněných osob k podpoře konání opakovaného místního referenda k dané otázce.
29. Předně, havarijní stav kolonády byl již zcela odstraněn, přičemž nově navrhované referendum má opravy havarijního stavu teprve ukončit. Objekt Vřídelní kolonády z roku 1975 je v pokročilém stavu procesu obnovy, v rámci jehož I. etapy (obnovy objektu Vřídelní kolonády z roku 1975) byl zcela odstraněn havarijní stav objektu Vřídelní kolonády a byla kompletně rekonstruována krenotechnologie v suterénu objektu Vřídelní kolonády. Za provedení odstranění havarijního stavu v rámci I. etapy uhradil odpůrce, jako vlastník objektu Vřídelní kolonády, částku ve výši 22 182 399 Kč a Správa přírodních léčivých zdrojů a kolonád, příspěvková organizace, která má objekt Vřídelní kolonády ve správě, částku ve výši 24 083 473, 33 Kč. Ukončením prací v rámci I. etapy došlo ke kompletnímu a úplnému odstranění havarijního stavu objektu Vřídelní kolonády z roku 1975. V rámci II. etapy, která již započala, jsou naprojektovány stavební práce, které jsou vyvolané havarijním stavem, ale samy o sobě nejsou již odstraňováním havarijního stavu, jelikož tento byl odstraněn v rámci I. etapy. Konkrétně se jedná o údržbové práce a stavební úpravy na budově Vřídelní kolonády, týkající se obnovy vrstev podhledů v suterénních prostorách objektu, dílny a okolních prostor pod promenádním prostorem a práce na ostění prostoru fontány a obnova koruny nad Vřídlem, tedy práce, které obnovují vzhled objektu Vřídelní kolonády z roku 1975. V rámci II. etapy je rozpočtový plán nastaven tak, že odpůrce vynaloží dle projektované ceny další částku ve výši 33 930 933, 43 Kč a Správa přírodních léčivých zdrojů a kolonád, příspěvková organizace na další práce nevyčerpanou částku z rozpočtu na I. etapu, tedy částku ve výši 7 435 526,67 Kč.

Kompletní částka na provedení prací v rámci I. a II. etapy obnovy objektu Vřidelní kolonády z roku 1975 činí 87 632 332, 43 Kč (s vědomím, že částka za provedení II. etapy se může měnit). Ukončení II. etapy a navrácení výtrysku Vřidla do vřidelní síně v objektu Vřidelní kolonády je v souladu se smlouvou o dílo v rámci II. etapy plánováno na období března roku 2022. Objekt Vřidelní kolonády je obnovován na plnou životnost stavby, tj. na cca min. 40 let, tudíž odpůrce zásadně nesouhlasil s neprokázaným tvrzením navrhovatele, že problém stále není vyřešen, že situace ohledně objektu Vřidelní kolonády z roku 1975 se nezměnila a trvá a že se jedná pouze o provizorní opravy.

30. Oprávněné osoby jsou po celou dobu obnovy objektu Vřidelní kolonády z roku 1975 o této obnově informování prostřednictvím sdělovacích prostředků. Odpůrce nesouhlasil s tvrzením navrhovatele, že žádné politické vedení nebylo schopno udělat potřebná razantní rozhodnutí. O odstranění havarijního stavu, následné obnově objektu Vřidelní kolonády z roku 1975 a krocích s tím spojenými, poté co se Zastupitelstvo odpůrce seznámilo s výsledky místního referenda z roku 2018, rozhodovalo Zastupitelstvo odpůrce několikrát. Z hlediska odpůrce, ve vztahu k povinnostem péče řádného hospodáře, po rozhodnutí o obnově objektu Vřidelní kolonády z roku 1975, nyní již nepřichází v úvahu možnost demolice objektu Vřidelní kolonády z roku 1975.
31. Dále změnila se ekonomická situace měst a obcí. Množství finančních prostředků, kterými město disponuje a v následujících letech disponovat bude, je značně odlišné od situace v roce 2017. Rozpočet města je významně poznamenán pandemií koronaviru SARS-CoV-2 způsobujícího onemocnění Covid-19 i vynucenými opravami havarijního stavu mostů, které proběhly na základě posudků nezávislých expertů. Na tyto vynucené neplánované opravy musel odpůrce uzavřít smlouvu o úvěru na částku ve výši 700 mil. Kč. Tyto skutečnosti jsou občanům města všeobecně známé z médií. Změnila se mezinárodní situace ve vazbě na možné dotační prostředky z Evropské unie i dotační politika státu. Na základě výše uvedeného je zřejmé, že došlo ke zcela zásadní změně skutečností relevantních pro položenou otázku. Odpůrce se domnívá, že na základě těchto skutečností by možná některé oprávněné osoby, které podpisové listiny v roce 2017 podepsaly, již v současnosti svůj podpis k podpisovým listinám nepřipojily. Je otázkou, zda by se oprávněné osoby za těchto podmínek soudně nebránily opakovanému použití jejich podpisů na opakování konání místního referenda, které se na základě jejich podpisu již jednou konalo. Původní podpisy z roku 2017 na arších číslo 1 - 208 nebyly z výše uvedených důvodů zahrnuty do přezkumu počtu podpisů oprávněných osob podporujících podání návrhu na vyhlášení opakování místního referenda v téže věci, za zásadně jiných podmínek co se týče provedení odstranění havarijního stavu a probíhající kompletní obnovy objektu Vřidelní kolonády z roku 1975 a za jiných nákladů na realizaci výsledků referenda při skutečnosti, že se o stejné otázce místní referendum již konalo. Referendum podložené těmito podpisy a podpisovými archy proběhlo, čímž byla vůle oprávněných osob k podpoře konání tohoto referenda v roce 2018 fakticky naplněna, a občané se svým hlasováním k otázce položené v referendu již vyjádřili. Odpůrce chtěl předejít zbytečným nákladům v případě, že by výsledky následného referenda byly napadeny správní žalobou právě z důvodu nesprávného vyhodnocení počtu podpisů oprávněných osob podporujících konání referenda. Navrhovatel sice argumentuje usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 9. 2014, č.j. 40 A 7/2014-44, ale zde se jednoznačně hovoří o referendu, které se nekonalo, na rozdíl od místního referenda v Karlových Varech, které se konalo.
32. U nezapočtených nových podpisů některých osob byly shledány rozpory, popřípadě

neúplnost údajů, neboť se jednalo o údaje obsahující neúplné adresy a rozpory v datech narození. Souhrn těchto 39 problematických podpisů a odůvodnění, včetně upřesnění čísla listů a pořadí, na němž se tyto osoby na podpisových arších nacházejí, byly uvedeny již v příloze první výzvy ze dne 21. 4. 2021 k odstranění nedostatků Návrhu. Navrhovatel na tuto první výzvu reagoval svou odpovědí, která byla odpůrci doručena dne 16. 6. 2021. Žádným způsobem se v ní však neohradil proti skutečnosti, že mu u 26 petentů není srozumitelný pojem „není oprávněnou osobou“, a z jakého důvodu nebyly tyto podpisy započteny. Přitom u 21 těchto petentů z 26 je ze záznamu na petičním archu zřejmé, že nemají trvalý pobyt ve městě Karlovy Vary, ale v jiné obci (např. Hory, Dalovice, Nejdek, Ostrov, Loket apod.). Navrhovatel se mohl také osobně, písemně či telefonicky dotázat odpůrce na předmětných 26 podpisů, které obsahují údaj „není oprávněnou osobou“. Bylo by mu objasněno, že jde o nezhojitelné vady podpisů na podpisových listinách, neboť se jedná o osoby, které nemají právo volit do Zastupitelstva odpůrce ve smyslu § 2 zákona o místním referendu, blíže pak ještě § 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Obecně jde totiž o osoby, kde není splněna buď podmínka věku 18 let, či trvalého pobytu v obci, u cizinců pak pobytu v obci, nebo není splněna podmínka státního občanství ČR nebo občanství EU. Jedná se o vady neodstranitelné. U osob mrtvých je tomu stejně. Tyto zcela přesné informace u 26 osob by nic neměnily na tom, že je nutné jejich podpisy nahradit jinými, neboť ani po upřesnění důvodů nezapočtení nebude dosaženo zákonného stavu (např. zletilosti, či trvalého pobytu v Karlových Varech, apod.). U mrtvých osob z hlediska ochrany osobních údajů není podle našeho názoru účelné přípravnému výboru sdělovat, že zemřely. Pojem oprávněná osoba je dán zákonem o místním referendu a navrhovatel tímto pojmem běžně argumentuje ve svém návrhu. Pojem „není oprávněnou osobou“ není tedy nesrozumitelný a tato vada není dodatečně zhojitelná.

33. U zhojitelných vad podpisových listin jsou důvody přesně označené (nečitelné, chyba: datum narození, adresa v K. Varech neexistuje, neúplná adresa, chybí datum narození apod.) Základní úvahu o tom, zda jsou závěry odpůrce správné, si mohl navrhovatel učinit dotazem bezprostředně po obdržení první výzvy k odstranění nedostatků, aniž by se musel s tímto problémem obracet na nadepsaný soud. Navíc se jedná o 26 podpisů, což je v rámci požadovaného bezchybného množství 3 646 podpisů zcela zanedbatelná část. Uvedenou kontrolou tak byly vyřazeny podpisy, které nebylo možno považovat za podpisy oprávněných osob ve smyslu ustanovení § 2 a § 11 odst. 2 zákona o místním referendu. Z výše uvedených údajů vyplynulo, že z počtu podpisů oprávněných osob, který je nutný pro podání návrhu na konání referenda, a činí 3 646, je uznatelných pouze 213 podpisů, chybí doplnit 3 433 podpisů oprávněných osob.
34. Argument navrhovatele, že úspěšné referendum je v podmínkách Karlových Varů možné pořádat pouze s parlamentními či prezidentskými volbami, považoval odpůrce za účelový. Zákon o místním referendu počítá s tím, že úspěšné referendum je možné pořádat kdykoli, pokud jsou splněny zákonné podmínky, a referendem položená otázka obyvatele obce (resp. oprávněné osoby) dostatečně zajímá. Konání referenda není v zákoně o místním referendu vázáno na souběh s jakýmkoliv hojně navštěvovanými volbami - připouští toliko možnost tohoto souběhu. Pokud by otázka obnovy historické Vřídelní kolonády oprávněné osoby skutečně natolik zajímala, přišly by hlasovat v místním referendu určitě i v době, kdy by se žádné souběžné volby nekonaly.
35. Ohledně námitek v posledním odstavci na straně 4 návrhu, v němž se navrhovatel opětovně zabývá „problémem organizace hlasování“ v místním referendu, konaném dne

12. 1. a 13. 1. 2018, odpůrce uvedl, že argumenty zde uváděnými se zabýval na základě podaných žalob Krajský soud v Plzni a na základě kasačních stížností i Nejvyšší správní soud. Krajský soud v Plzni zamítl návrh Přípravného výboru a jedné oprávněné osoby na vyhlášení neplatnosti hlasování v místním referendu a následně Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnosti proti tomuto rozsudku (viz Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 2. 2018, č.j. 57A 8/2018-51, o zamítnutí obou návrhů na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu konaném v Karlových Varech dne 12. 1. a 13. 1. 2018, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2019, č.j. Ars 4/2018-43, o zamítnutí obou kasačních stížností na neplatnost hlasování v místním referendu).

36. Odpůrce shrnul, že podpisy uvedené na podpisových listinách připojených k návrhu na konání místního referenda v roce 2021, které již byly použity pro podporu vyhlášení místního referenda v roce 2017 a na základě kterých došlo k vyhlášení místního referenda a toto místní referendum se konalo v roce 2018, nelze opětovně použít pro vyhlášení nového referenda. V mezidobí mezi konáním místního referenda v roce 2018 a návrhem na konání místního referenda v roce 2021 došlo k zásadním změnám skutečností rozhodných pro položenou otázku. Odpůrce na základě rozhodnutí Zastupitelstva města Karlovy Vary započal a již ukončil v rámci I. etapy odstranění havarijního stavu objektu Vřídelní kolonády, a nyní v rámci II. etapy pokračuje v dodatečných opravách (obnově stavu z roku 1975) objektu Vřídelní kolonády. Odpůrce byl toho názoru, že návrh na konání místního referenda k otázce *„Jste pro obnovu historické Vřídelní kolonády architektů F. Fellnera a H. Helmera a pro ukončení oprav havarijního stavu současné Vřídelní kolonády z roku 1975“* ze dne 6. 4. 2021 je vadný a žalobu navrhl zamítnout.

[IV] Replika navrhovatele

37. K vyjádření odpůrce učinil navrhovatel dne 23. 8. 2021 repliku. V té se vyjadřuje a zcela zpochybňuje názor odpůrce, že došlo k podstatné změně skutečností relevantních pro otázku položenou v referendu, zejména s ohledem na to, že již došlo ke kompletnímu a úplnému odstranění havarijního stavu objektu Vřídelní kolonády z roku 1975. S odstraněním havarijního stavu objektu Vřídelní kolonády navrhovatel zásadním způsobem nesouhlasí, což dokládá řadou stavebně – technických posouzení a průzkumů.
38. Dle navrhovatele je otázka položená v referendu relevantní, dokonce ještě více než v minulém referendu. Navrhovatel je přesvědčen, že postupoval v souladu se zákonem o místním referendu, je si vědom, že podáním žaloby nebude o uvedené otázce referenda rozhodnuto, ale jeho snahou je docílit toho, aby občané města Karlovy Vary dostali možnost o předložené otázce hlasovat.

[V] Posouzení věci soudem

39. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
40. Podle § 91a odst. 1 písm. a) s. ř. s., *návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem (= ZMR) domáhat určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky.*
41. Podle § 91a odst. 1 s. ř. s., *soud rozhodne usnesením do 30 dnů. Jednání není třeba nařizovat.*
42. Podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu, *právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu má přípravný výbor, jestliže nesouhlasí s výzvou obecního*

úřadu nebo magistrátu statutárního města k odstranění vad podle § 12 odst. 2.

43. Návrh není důvodný.
44. V daném případě je spornou otázkou splnění podmínky spočívající v předložení dostatečného počtu podpisů oprávněných osob, které podporují podání návrhu na konání místního referenda o předmětné otázce. Konkrétně jde o opakované použití podpisových archů. Zatímco navrhovatel tvrdí, že tuto možnost zákon o místním referendu nezakazuje a opakované použití podpisových archů je možné, odpůrce tento názor nesdílí.
45. Podle § 10 odst. 2 ZMR, *přílohu návrhu přípravného výboru, která je jeho součástí, tvoří podpisová listina (§ 11) s očíslovanými podpisovými archy.*
46. Podle § 11 odst. 1 ZMR, *každý podpisový arch musí obsahovat označení území, na němž se má místní referendum konat [písm. a)]; znění otázky, popřípadě otázek, navržené k rozhodnutí v místním referendu [písm. b)]; jména a příjmení členů přípravného výboru a jejich adresu [písm. c)]; upozornění pro oprávněné osoby podporující konání referenda tohoto znění: „Ten, kdo podepíše vícekrát tentýž návrh na konání místního referenda nebo kdo podepíše podpisovou listinu, ač není oprávněnou osobou podle zákona o místním referendu, nebo kdo v podpisové listině uvede nepravdivé údaje, dopouští se přestupku, za který mu může být uložena pokuta do výše 3 000 Kč.“ [písm. d)].*
47. Podle § 11 odst. 2 ZMR, *oprávněná osoba podporující konání místního referenda uvede na podpisovém archu své jméno, příjmení, datum narození, adresu a připojí vlastnoruční podpis.*
48. Stran skutkových okolností věci je třeba předeslat, že místní referendum o téže otázce se v Karlových Varech konalo již v roce 2018 (12. a 13. 1.) souběžně s volbou prezidenta republiky. Rozhodnutí v referendu však nebylo platné, neboť se ho nezúčastnilo zákonem požadované minimum 35 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob (§ 48 odst. 1 ZMR). Přípravný výbor následně v dubnu 2021 doručil odpůrci další návrh na konání místního referenda, a to o téže otázce (= Návrh).
49. Mezi stranami není sporu o tom, že přílohou Návrhu byla podpisová listina čítající celkem 226 kusů podpisových archů. Nyní předložené archy č. 1 - 208 byly rovněž podpisovými archy tvořícími podpisovou listinu – přílohu návrhu, který vyústil v referendum konané ve dnech 12. a 13. 1. 2018 (originály byly vráceny zmocněnci navrhovatele). A právě opakované použití těchto „původních“ podpisových archů bylo podle odpůrce nepřípustné.
50. Soud se s tímto názorem ztotožnil.
51. Byť relevantní právní úprava, tedy zákon o místním referendu, neobsahuje žádnou lhůtu, po kterou lze použít podepsaný podpisový arch jako přílohu k návrhu na vyhlášení místního referenda, je třeba vycházet z toho, že (místní) referendum je procesem, který je, při splnění podmínek stanovených zákonem, jasně ukončen konáním referenda, tedy hlasováním o dané otázce, čímž je smysl zákona o místním referendu naplněn.
52. Navrhovatel argumentoval závěry vyjevenými v usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem (viz výše). Zásadním rozdílem mezi stavem posuzovaným tamním soudem a stavem posuzovaným Krajským soudem v Plzni je však skutečnost, že ústecký soud se vyjadřoval k situaci, kdy se „původní“ referendum v roce 2012 neuskutečnilo, neboť návrh na jeho vyhlášení byl stažen. Tamní přípravný výbor pak použil podpisové archy již jednou předložené v roce 2012 k návrhu na vyhlášení místního referenda v roce 2014. *Obiter dictum*, navrhovatelem odkazovaná právní věta z usnesení ze dne 8. 9. 2014, č.j. 40

A 7/2014-44, nebyla zařazena do Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

53. Situace v Karlových Varech je ale skutkově jiná. Referendum stran tamní kolonády řádně proběhlo v roce 2018, vůle občanů města tím byla naplněna a podpisy na tehdy předložených arších byly, slovy odpůrce, věcně konzumovány. Podpis vyjadřující souhlasnou vůli signatáře s konáním referenda nelze brát jako jakýsi bianco šek *pro futuro* ve smyslu „jednou souhlas, navždy souhlas“ (s konáním referenda). Chce-li přípravný výbor, aby již jednou uskutečněné referendum bylo vyhlášeno opakovaně a občané znovu hlasovali o stejné otázce, musí znovu podstoupit i test veřejného mínění ohledně (ne)souhlasu s konáním takového referenda. I názor na konání referenda se může měnit a referendum by mělo být vyhlášováno na základě aktuální vůle, nikoliv názoru projeveného. Považoval-li proto odpůrce podpisové archy č. 1 - 208 předložené navrhovatelem jako příloha Návrhu za neakceptovatelné, byl jeho postup správný.
54. Za tohoto stavu pak bylo nadbytečné, aby se soud vyjadřoval k tomu, zda došlo k podstatné změně skutečností relevantních pro položenou otázku, neboť to nemohlo mít na rozhodnutí soudu vliv. Stejně tak nemohlo mít na rozhodnutí soudu vliv ani to, zda odpůrce dostatečně srozumitelně, a tedy přezkoumatelně vyjevil, co je v případě 26 signatářů míněno poznámkou „není oprávněnou osobou“. Vzhledem k tomu, že správným neakceptováním podpisů na arších č. 1 - 208 a po prověření archů č. 209-226 dospěl odpůrce k závěru o toliko 213 započitatelných a uznatelných podpisech (což navrhovatel nezpochybnil), nemělo by ani případné připočtení 26 podpisů žádný význam, neboť by k vyhlášení referenda i tak chybělo dalších více než tři tisíce podpisů.
55. Vzhledem k tomu, že navrhovatelem namítaná pochybení soud neshledal důvodnými, byl návrh na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, usnesením zamítnut, a to podle § 91a odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 7 s. ř. s. *per analogiam*.

Poučení:

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 25. 8. 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu